

*Kwa video, viongozi utafiti na rasilimali nyingine nyingi, tafadhali tembelea
<http://thirdmill.org/scribd>*

Imani Ya Mitume

Somo La Kwanza

Makala Ya Imani

Biblical Education. For the World. For Free.

© 2010 by Third Millennium Ministries
www.thirdmill.org

Kuhusu Huduma Ya Milenia Ya Tatu

Ilianzishwa mwaka 1997, Huduma ya Milenia Ya Tatu ni shirika lisilo la kujitafutia faida la Kikristo; hujitolea katika kutoa *Elimu ya Biblia, Kwa Dunia, Bila malipo*. Katika kukabiliana na kuongezeka kwa haja ya kimataifa kwa ajili ya sauti, msingi wa Biblia ya mafunzo ya uongozi wa Kikristo, katika kusambaza seminari mtaala hasa kwa ajili ya viongozi wa Kikristo ambao hawana wingi wa vifaa vya mafunzo. Kwa kujenga na kufadhili masomo ya kirafiki, katika lugha 5 (Kiingereza, Kihispania, Kirusi, Kichina Mandarin na Kiarabu), Milenia Ya Tatu ina maendeleo njia ya gharama nafuu kwa ajili ya mafunzo ya wachungaji na viongozi wa Kikristo duniani kote. Masomo yote yaliyoandikwa iliyoundwa na zinazozalishwa katika nyumba, ni sawa katika muundo na ubora wa zile za Channeli ya Historia ©. Mwaka 2009 kazi ya Milenia ilishinda tunzo mbili Telly kwa ajili ya utoaji bora wa video katika Matumizi ya *Michoro* na *Elimu*. Vifaa vyetu huchukua fomu ya DVD, magazeti, Internetvideo, satellite televisheni maambukizi, na matangazo ya redio na televisheni.

Kwa habari zaidi kuhusu huduma yetu na kujifunza jinsi gani unaweza kujihusisha, tafadhali tembelea www.thirdmill.org

Yaliyomo

I. Utangulizi	3
II. Historia	4
Maendeleo	4
Kusudi	5
Kitabu	5
Mafundisho ya Jadi	6
Imani Ya Mitume	9
III. Mtazamo	10
Mungu	10
Utatu	11
Watu	12
Kanisa	13
Ushiriki	14
Kuhifadhi	14
Wokovu	15
IV. Umuhimu	17
Kimsingi	17
Kiwango	18
Mantiki ya Kimsingi	19
Kiulimwengu	20
Agano Jipya	20
Historia ya Kanisa	21
Wakati Huu	22
Kiunganishi	23
V. Hitimisho	25

Imani Ya Mitume

Somo La Kwanza

Makala Ya Imani

I. UTANGULIZI

Je, umewahi kujiuliza kinachofanya mti kuwa mti? Au nyumba kuwa nyumba? Au mtu mtu ? Au kuiuliza kwa njia nyingine, ni sifa gani lazima kitu kimiliki kabla ya kukiita mti au nyumba? Haya ni maswali tata kwamba wanafilosofia wamekuwa wakiyawaza kwa maelfu ya miaka. Na sisi tuapatana na swali kama hiyo wakati tunafanya utafiti wa teolojia ya Kikristo. Bila shaka, kuna makanisa mengi tunayaita kuwa ya "Wakristo" na wengi wao hawakubaliani kuhusu mambo mengi. Hivyo, ni muhimu kuuliza, "Je, mafundisho gani ilio ya msingi na muhimu kwa teolojia ya Kikristo?"

Wakati huu, bila shaka, tunapouliza swali hili, tunahitaji kuelewa kwamba watu wanaweza kuokolewa hata kama wana uelewa mdogo sana wa teolojia. Kujitoka kwetu kwa Kristo inatosha kutufanya Wakristo. Wakati huo huo, ni haki kusema kwamba kuna mawazo kadhaa muhimu ambayo lazima yatekelezwe katika mfumo wowote kitheolojia kabla ustahili kuitwa " mfumo wa Kikristo. " Na tangu karne za kwanza za kanisa, *Imani Ya Mitume* imetoa umuhimu wa muhtasari wa imani hizi za msingi.

Hii ni somo la kwanza katika mfululizo wetu juu ya *Imani Ya Mitume*, inayojulikana sana na kutumika kama muhtasari wa yale Wakristo wanaamini. Tumeiita somo hili *Makala ya Imani* kwa sababu tutakuwa tukiangalia *Imani Ya Mitume* kama muhtasari wa makala au mafundisho ambayo ni lazima iwe katika wale wote ambao wanajiita "Wakristo." *Imani Ya Mitume* alionekana katika aina mbalimbali wakati wa karne ya kwanza ya kanisa. Lakini ilifanywa sanifu katika AD 700 katika Kilatini. Tafisiri maarufu ya kisasa kwa Kiingereza ni kama ifuatavyo:

*Naamini katika Mungu Baba Mwenyezi,
Muumba wa mbingu na nchi.
Naamini katika Yesu Kristo, Mwana wake wa pekee, Bwana wetu,
Aliechukuliwa mimba kwa Roho Mtakatifu,
Na kuzaliwa na bikira Mariamu.
Aliteseka chini ya Pontio Pilato,
Alisulubiwa, akafa, akazikwa;
Yeye alishuka katika kuzimu.
Siku ya tatu akafufuka kutoka kwa wafu.
Alipaa mbinguni
Na ameketi upande wa kulia wa Mungu Baba Mwenyezi.
Kutoka huko atakuja kuwahukumu walio hai na wafu.
Naamini katika Roho Mtakatifu,
Katika kanisa takatifu Katoliki,
Ushirika wa watakatifu,
Msamaha wa dhambi,
Ufufuo wa mwili,
Na uzima wa milele. Amina.*

Mjadala wetu wa *Imani ya Mitume* kama makala ya imani imegawanywa katika sehemu tatu. Kwanza, historia ya imani. Pili, tutatoa maelezo ya jumla ya kauli yake. Na tatu, tutazingatia umuhimu wa mafundisho yake kwa leo. Hebu tuanze na historia ya nyuma ya *Imani Ya Mitume*.

II. HISTORIA

Tunapofanya utafiti wa historia ya *Imani Ya Mitume*, tutazingatia mambo mawili. Kwa upande mmoja, tutaangalia maendeleo ya imani, kuzingatia mambo kama uandishi wake na tarehe ya muundo. Na kwa upande mwingine, tutaangalia madhumuni ya imani, sababu kanisa walidhani ilikuwa ni muhimu kujenga kuitumia. Tutaweza kugeuka kwanza kwa maendeleo ya kihistoria ya *Imani Ya Mitume*.

Maendeleo

Iliaminika na kufundishwa kwamba *Imani Ya Mitume* iliandikwa katika karne ya kwanza na mitume kumi na wawili wenyewe. Ilisemekana kuwa kila mtume alichangia moja katika sehemu zile kumi na mbili tofauti katika imani ya kiteolojia. Hata hivyo, hakuna ushahidi kwamba hii ulifanyika, au hata kuwa mitume yoyote walishiriki katika uandishi wa imani. Lakini kama mitume hawakuandika imani, nani alieandika?

Swali la nani aliandika Imani Ya Mitume ni moja wazi kwa sababu hatuna sahihi ya mwandishi. Karibu hakika ingawa maswali haya ni maswali ambayo waliulizwa watu wa ubatizo kurejea labda mbali nyuma kama miaka arobaini au hamsini baada ya Kristo. Kwa hiyo, mtu aliulizwa, unaamini katika Mungu Baba, Muumba wa mbingu na dunia? Na sisi tunajua hili kwa sababu idadi ya watu wengi huzungumza juu ya ubatizo na uzoefu; wao hutaja baadhi ya maswali haya. Na kwa 200 AD, Tertullius anaguzia kile kinachoitwa Imani ya Kale ya Kirumi ambayo ni karibu sawa na Imani Ya Mitume katika suala la maswali hayo ya ubatizo, "Je, unaamini, " "Je, unaamini." Kutanjwa kwanza kwa Imani Ya Mitume, inavyoonekana, ni kwa mtu mmoja aitwaye Rufinus katika 390 AD, na yeye anasimulia hadithi kwamba kila mmoja wa kumi na wawili, ikiwa ni pamoja na Matthias ambaye alichukua mahali pa Yuda, alitoa moja ya mayakinisho katika imani. Pale kweli hakuna ushahidi kwa ajili ya nadharia hiyo, lakini wazo kwamba kwa kweli, mayakinisho hawa kutoka yakati za mitume hakika ina msingi mzuri. [Dr. John Oswalt]

Katika maandiko ya Wakristo wa kwanza, kuna orodha yingi za mafundisho muhimu ambayo inafanana na *Imani Ya Mitume*. Kwa upande mmoja, kuna sheria ya imani inaeleza imani za msingi katika baadhi ya kina. Maandishi za mababa wa kanisa zinaonyesha kwamba sheria za imani muhtasari wa imani na matendo ya makanisa ambayo zinazozalishwa kutoka kwake. Kwa mfano, Origen alijumuisha sheria ya imani katika mwanzo wa kazi yake, kuhusu *Kanuni ya kwanza*, na Irenaeus akanjumuisha moja katika kitabu cha 1, sura ya 10 ya kazi yake maarufu *dhidi ya uzushi*. Kanuni ya imani kama hizi zilikuwa ni lengo la kuhifadhi mafundisho ya kanisa, na zilitumika kutoa mafunzo kwa watu wake - hasa viongozi wake. Mara nyingi, sheria hizi ni tofauti kutoka

mkutano kwa mkutano. Kwa ujumla, wao ni pamoja na mayakinisho ya mafundisho muhimu, kama vile mafundisho ya maadili na mila.

Kwa upande mwingine, baadhi ya orodha ya mafundisho ya kale yako katika mfumo wa kanuni za imani . Haya yalikuwa orodha fupi kama muhtasari wa sehemu ya mafundisho ya utawala katika kanisa ya imani, hasa katika imani muhimu zaidi. Hizi mara nyingi zililomoa katika mazingira ya kiliturujia, kama vile ubatizo. Katika karne za kwanza na pili, ilikuwa kwamba kila kusanyiko lilikuwa na imani yake mwenyewe, au njia ya muhtasari wa muhimu kuhusu ukweli wa Biblia. Lakini katika karne ya tatu au nne, baadhi ya imani zilipanda kwa umaarufu mkubwa na kutumiwa katika makanisa mbalimbali .

Moja ya imani ya kale iliyopata umaarufu katika namna hii ilikuwa imani kutoka kanisa la Rome, mara nyingi huitwa *Imani ya Kirumi*. Imani hii ni inafanana na *Imani Ya Mitume* kwamba wasomi wengi wanaamini *Imani Ya Mitume* kwa kuwa tu nakara ya baadaye ya *Imani ya Kirumi*.

Lakini bila kujali asili yake sahihi, jambo kuu ni kwamba *Imani Ya Mitume* hatimaye ilienea kwa matumizi, hasa katika makanisa ya Magharibi. Katika karne ya kwanza, maneno yake sahihi yalitofautiana kiasi kutoka kanisa hadi kanisa. Lakini katika karne ya nane maneno yalifanywa kuwa sawa na sanifu kwamba tunaitambua na kuitumia leo.

Kwa uelewa huu wa maendeleo ya kihistoria ya imani katika akili, tunapaswa kuangalia kusudi ya nyuma ya kuundwa na matumizi ya *Imani Ya Mitume*.

Kusudi

Katika siku zetu, Wakristo wengi wana tuhuma kuhusu kanuni za imani, na si vigumu kuelewa ni kwa nini. Ingawa watu wachache sana wanaweza bila waziwazi kudai kwamba imani ina mamlaka sawa na maandiko, wakati mwingine Wakristo wengine huchukua imani fulani kama sawa na Biblia yenyewe. Lakini hakuna imani inafaa kuwa kwa kiwagosawa na Biblia katika nadharia au utendaji

Biblia ndiyo pekee yenye utawala wetu isiyoanguka katika imani na mazoezi. Kanuni za imani, kwa upande mwingine, ni zana za kutusaidia katika mafundisho kuwa muhtasari wa uelewa wetu wa maandiko. Na kama tunavoenda kuona , *Imani Ya Mitume* iliundwa kusaidia Wakristo kujifunza na kubaki kweli katika mafundisho ya Biblia.

Tutachunguza lengo la *Imani ya Mitume* katika hatua tatu. Kwanza, tutaangalia maandiko kama uwepo wa mafundisho ya kweli . Pili, tutaangalia mafundisho ya kimapokeo ya makanisa kama mayakinisho ya maandiko. Na tatu, tutaona kwamba *Imani Ya Mitume* ilikuwa na lengo la muhtasari wa makanisa kuhusu uelewa wa maandiko. Hebu tuanze na ukweli kwamba Wakristo ari daima walitumia maandiko kuwa msingi wa mafundisho yetu .

Maandiko

Kusikiliza maneno ya kanisa la kwanza baba Origen katika Utangulizi wa kazi yake ya *Kanuni ya kwanza*, iliyoandikwa katika karne ya tatu:

Wote wanaoamini ... hupata maarifa ambayo kuchochea watu maisha mema na furaha na hakuna chanzo kingine chochote zaidi kutoka kwa maneno sana na mafundisho ya Kristo. Na kwa maneno ya Kristo, hatuna maana ya wale tu yale

aliyosema wakati akawa mtu ... kabla ya wakati huo, Kristo, Neno wa Mungu, Musa na manabii ... Aidha ... baada ya kupaa kwake mbinguni, akasema katika mitume wake.

Origen kufundishwa kwamba maandiko katika sehemu yake yote ilikuwa neno la Kristo, na kwamba alikuwa chanzo cha mafundisho wote wa kweli. Na kusikiliza maneno ya mapema ya tatu ya karne ya Askofu Hippolytus, katika kifungu cha 9 cha kazi yake *dhidi ya uzushi ya One Noetus*:

Ndugu zangu, Kuna, Mungu mmoja, maarifa ambao sisi kupata kutoka maandiko matakatifu, na hakuna chanzo kingine ni .

Makanisa ya kwanza kuamini kwamba Biblia nzima ilikuwa neno la Kristo , kwa ajili ya waamini na mitume. Katika suala hili, wakaniunga mkono dhana kwamba wanateolojia mara nyingi simu *sola Scriptura* au maandiko peke yake. Hii ni mtazamo kwamba maandiko ni kanuni pekee isiyoanguka ya imani, na Mwamuzi katika pambano kiteolojia yoyote.

Tunaona mfano wa wazi wa hii katika maandiko ya Basil, ambaye alichaguliwa askofu wa Kaisarea katika AD 370. Basil mara mtetezi mkubwa wa mila au desturi za kanisa, na mara nyingi alionyesha imani yake kwamba mila hizi inaweza kunachangiwa na mitume. Hata hivyo, wakati kulikuwa na swali kuhusu ukweli wa mila hizi, yeye wito kwa maandiko kama mamlaka ya mwisho. Kusikiliza maneno Basil katika barua yake 189, imeandikwa na Eustathius Mganga:

Kuruhusu maandiko Mungu -aliongoza kuamua kati yetu; na juu ya namna yoyote upande kupatikana mafundisho kwa amani na neno la Mungu, katika neema ya upande ambayo itakuwa kupiga kura ya kweli.

Hapa Basil alikiri kwamba baadhi ya makanisa anashikilia seti moja ya mawazo kimila katika utawala wao wa imani, wakati makanisa mengine na kupingana wa forodha. Hivyo, yeye wito kwa maandiko kama mamlaka ya juu kutatua suala hilo.

Kanisa la kwanza kutegemewa sana juu ya maandiko kama msingi kwa ajili ya mafundisho yake yote. Lakini bado wanategemea mafundisho ya jadi ya kanisa kwa kifupi na kulinda mafundisho ya maandiko.

Mafundisho Ya Jadi

Wakati huu, ni haki kushangaa kwa nini kanisa waliona ni muhimu kuhifadhi mafundisho yake ya jadi. Haikuwa nitosha tu kuhifadhi Biblia, na kuruhusu Biblia kujisemea yenyewe?

Naam, kuna haja ya kuunda, taarifa mafupi na wazi juu ya yale kanisa anaamini, hasa kwa sababu kuna walimu wa uongo wanaofundisha mambo ambayo hailingani na kile Mitume walifundisha na yale ambayo Biblia inafundisha. Na hivyo, hasa katika kukabiliana na mafundisho haya ya uongo, kanisa zilihatajika kuunda muhtasari wazi wa taarifa juu ya yale wanayoamini. [Dr Erik K. Thoennes]

Kanisa ilikuwa na maandiko kama msingi wa imani yake, lakini bila shaka, maandiko yalikuwa marefu sana na watu wengi hawakuwa wamefahamu kusoma na kuandika. Hivyo ilikuwa ni bora kwa ajili ya kanisa kufupisha mafundisho ya msingi katika imani moja ili kwa watu kuelewa na kufahamu imani bila kusoma Biblia nzima. [Dr Riad Kassis , tafsiri]

Imani ya mitume ilikuwa ya thamani, hata muhimu katika historia ya kanisa la kwanza kwa sababu Canon ya maandiko haikuwa rasmi mpaka karibu AD 397. Kwa hiyo ni imani gani ilikuwa yenye mamlaka ya kanisa? Iliwekwa kwa muhtasari katika Imani Ya Mitume. Lakini wakati huo tulikuwa na Biblia. Hivyo, kwa nini tunapaswa kuendelea na imani ya mitume? Kwa sababu hatuwezi hitaji watu kuelewa Biblia nzima kabla kuwakubali kama Wakristo. Imani Ya Mitume bado hutamatisha mafundisho muhimu ya Biblia kwa njia rahisi. Na kwa sababu hii , ni lazima iendelee kutumika hata Wakati huu. [Dr Paul Chang , tafsiri]

Walimu wa uongo walileta matatizo mengi katika kanisa. Wengine hata walikanusha masuala ya kati ya Injili yenyewe. Katika kukabiliana na mazingira haya , viongozi wa Kikristo wacha Mungu waliunda muhtasari ya mafundisho ya kati ili Wakristo wote waweze kujua na kuthibitisha maudhui ya msingi ya imani . Sikiliza jinsi Origen ilivyoelezwa tatizo katika sehemu nyingine ya Dibaji katika kazi yake ya *Kanuni ya kwanza*:

Kuna wengi ambao wanadhani wanashiliki maoni yake Kristo, na bado baadhi yao hufikiri tofauti na watangulizi wao, lakini kama mafundisho ya Kanisa , zinatoka katika utaratibu wa mfululizo kutoka kwa mitume, na kukaa katika Makanisa siku ya leo ,na bado ni salama , hiyo peke yake ni ya kukubaliwa kama kweli ambayo hutofautiana katika hakuna heshima na utamaduni wa Kanisa na kiutumbe .

Tazam yale Origen alisema hapa. Yeye hakusema kwamba mafundisho ya kanisa ulikuwa wa uhakika, au kwamba ingekuwa daima kuwa kamilifu. Badala yake alisema kwamba mafundisho ya kanisa ilikuwa ya kukubalika kama kweli, kama au kwa sababu ilitolewa katika utaratibu wa mfululizo kutoka kwa mitume na kuhifadhiwa hadi siku yake mwenyewe. Kwa maneno mengine, katika siku yake Origen, mafundisho ya kanisa bado yalikuwa muhtasari sahihi ya maneno ya Kristo katika maandiko. Na kwa sababu hiyo, kanisa katika siku yake ilikuwa na uwezo wa kutumia kama "Kiwango" au "kipimo cha imani" kwa ajili ya mafundisho ya kupima. Lakini mamlaka ya mwisho ulipatikana katika Agano Jipya, si katika kanisa wa kiWakati huu.

Tunaweza kuonyesha wazo hili kwa kufikiri juu ya mnyororo wanye viungo kadhaa. Kanisa la kwanza lilitaka kuishi wakitegemea mafundisho ya Kristo, ambayo inaweza kupatikana katika maandiko. Hii inafanya Kristo kuwa kiungo cha kwanza. Mitume walikuwa na mawasiliano ya moja kwa moja na Kristo, na walifundishwa moja kwa moja yeye. Kwa hiyo, mafundisho yao ni kiungo cha pili katika mnyololo. Mitume kisha wakaifadhi ujuzi wao wa Kristo katika maandiko, na kufanya maandiko kiungo cha

tatu katika mnyololo. Kila moja ya viungo hazo tatu ni kamili na bila dosari kwa sababu iliongozwa na Roho Mtakatifu.

Lakini uhusiano wa nne, mafundisho ya jadi ya kanisa, ilikuwa tofauti. Maambukizi ya mila hizi haikukosa dosari, Roho Mtakatifu hakuwa kuhakikisha kwamba ingeweza kuwa huru bila makosa. Kwa kweli, kama tulivyoona tayari, mila na desturi za baadhi ya makanisa ilikuwa inapingana na desturi za watu wengine.

Baadhi ya mafundisho haya yalihusiana na mambo madogo ya utendanji - mambo ambayo maandiko hainjashughulikia moja kwa moja. Lakini mila nyingine zilitamatisha maana ya awali ya maandiko, hasa kuhusiana na makala kuu ya imani, kama yale yaliotajwa katika *Imani Ya Mitume*.

Wakati ulipofika wa imani hizi za kati, mila alikuwa imethibitishwa na viongozi wengi wa kanisa katika maeneo mengi katika historia. Aidha, wangeweza kuthibitishwa moja kwa moja na maandiko. Hii ndio sababu Origen alipata ujasiri katika kuweka mafundisho ya Kanisa ya jadi kama kanuni ya imani.

Hata hivyo, kiungo hii haikuwa na dosari. iliwezekana kwa makanisa, kwa ajili ya Halmashauri yake, na kwa Wakristo binafsi, kufanya makosa. Sikiliza maneno ya Cyprian, Askofu wa Carthage katika karne ya tatu, aliandika katika *Waraka73* wake dhidi ya mafundisho yaliofanyika na Stephen, Askofu wa Roma:

Wala sio desturi, ambayo ilikuwa imejiingiza katika miongoni mwa baadhi yao, kuzuia ukweli kutoka uliopo na mshindi; kwa sababu desturi bila ukweli ni kitita cha uongo.

Hatua ya Cyprian ni kwamba baadhi ya matendo na mazoea ya wakristo yalikuwa haina mizizi katika ukweli tuliokabidhiwa kutoka kwa mitume. Badala yake, walikuwa "kitita cha kosa" - makosa ambayo yaliokuwa yameenea katika kanisa muda mrefu uliopita. Kwa kweli, ni tatizo hili la kuanguka kwa binadamu ilifanya kanisa kurekodi utawala wake wa imani katika maandishi. Origen na wengine mababa wa kanisa la kwanza waliandika utawala wa imani kuhakikisha kwamba Wakristo katika ulimwengu mzima wataweza kuwa na uwezo wa kulinganisha mafundisho yao na yale ya jadi. Mabaraza ya kanisa pia ilinakili mafundisho ya jadi ili kwamba hukumu zao waweze kuwajulisha Wakristo katika maeneo mbalimbali na mara kwa mara.

Katika matukio yote, lengo lao lilikuwa kuhifadhi mafundisho ya Kanisa ya jadi na kuhakikisha kwamba makanisa hayakupotea kutoka katika maana halisi ya maandiko, ili waumini waweze kuelewa mafundisho ya mitume, ili waweze imara kufahamu na kuishi na maneno ya Kristo.

Biblia ni kitabu kubwa sana, na hivyo huwezi kwa maana moja tu kuacha kijisemee chenyewe, unahitaji kutoa muhtasari mzuri wa. Hata ndani ya Agano Jipya kuna changamoto kubwa na mafundisho kuhusu Kristo ni nani. Na unaweza kuona mitume wakijaribu wanaposema "hapana, hii ndio kweli." Na kwamba suala hili linaendelea katika karne ya pili AD Baadhi ya changamoto kubwa na mafundisho ya Yesu ni nani, na asili ya Biblia. Na hivyo walifanya muhtasari wa imani ya KiBiblia kama sehemu, kwa muda mfupi kama walivyoweza kufanya. Na hii ikaleta kuinuka kwa Imani Ya Mitume. Jambo

muhimu kukumbuka ni kwamba hawajaribu kuongeza Biblia , wanajaribu kuifafanua na kuleta maana yake. [Dr Peter Walker]

Kama Basil alivyoandika katika kazi yake ya *Roho Mtakatifu* katika AD 374 :

Yale baba zetu walisema , sawa nasi twasema ... Lakini sisi hatuongeti juu ya ukweli kwamba ni kama mila ya baba , kwa kuwa piawao walifuata hali ya maandiko.

Wakati huu, sisi tunaweza kutaja kuwa katika kulinda mafundisho yake ya jadi, kanisa la kwanza lilikuwa bila wasiwasi juu ya sehemu ndogo ya mafundisho. Walikuwa wanalenga juu ya imani ya kati, msingi na mazoea. Hii ni wazi kutokana na kila aina ya hoja walifanya katika maandiko yao, na kutoka kila aina ya mambo yaliotajwa katika maandishi ya sheria yao ya imani.

Kwa mfano, waliandika juu ya Docetists, ambao walikanusha ubinadamu wa Kristo. Waliandika juu ya Gnostics, ambao waliamini kuwa Mungu wa Agano la Kale alikuwa maovu, na ambaye aliruhusu kila aina ya dhambi za mwili. Na waliandika juu ya mengine mengi ya mafundisho ya uongo yaliokuwa changamoto kwa malengo ya msingi ya maandiko.

Baada ya kuongelea kuhusu maandiko na mafundisho ya Kanisa ya jadi , tuko tayari kuangalia jinsi *Imani Ya Mitume* ilitamatisha mafundisho ya kanisa ya jadi kwa waamini kibinafsi .

Imani ya Mitume

Kama tulivyoona, *Imani Ya Mitume* kwa kiasi kikubwa ilitumika kuthibitisha kwamba Wakristo mpya wameamini mafundisho ya msingi ya Biblia . Kwa njia ile ile makanisa ya Wakati huu hufuasa waumini wapya katika madarasa na mafunzo ya Biblia , kanisa la kwanza lilitumia itikadi kutoa mafunzo kwa waumini wapya katika misingi ya imani .

Agostino, Askofu maarufu wa Hippo ambaye aliishi kutoka AD 354-430 , alitamatisha thamani ya kanuni za imani katika mahubiri kwa Wakatekumeni , waumini wapya walifanyiwa maandalizi kwa ajili ya ubatizo wao. Katika mahubiri haya, imani aliokuwa nayo katika mawazo yake ilikuwa ni *Imani ya nicene* , lakini maneno yake kwa usahihi inatamatisha kusudi na matumizi ya kila aina ya itikadi katika karne ya kwanza ya kanisa. Katika *hotuba kwa Wakatekumeni: juu ya Imani*, Agostino aliandika hivi:

Maneno haya mliyoyasikia yako katika Maandiko Matakatifu na kutawanyika juu na chini , lakini hapa walikusanywa na kupunguzwa katika moja, kwamba kumbukumbu ya watuwaliopole wasiweze kuwa na shida , ili kila mtu anaweza kuwa na uwezo wa kusema, na uwezo wa kushikilia , yale anaamini.

Kama Agostino alivyoonyesha hapa , kiini cha mafundisho ya Ukristo yametawanyika hapa na pale katika Maandiko. Kwa hiyo, makanisa ya kale yalitamatisha mafundisho ya msingi ya maandiko katika *itikadi* . Hii ilikuwa kuhakikisha kwamba kila muumini - hata kama anavyoiweka, walio “polepole” au wale wasiokuwa na elimu - wangeweza kuthibitisha na kushikamana na mafundisho ya msingi ya maandiko.

Bila shaka, sababu makanisa mengi yalikuwa na itikadi mbalimbali, kulikuwa na namna ambayo wao pia kulikuwa na viwango tofauti chini ya imani. Baadhi ya makanisa hawakuhitaji uelewa wa kutosha juu ya sehemu ya waumini wapya, wakati wengine walitenga waumini ambaye alikuwa na imani ya kweli lakini walikosa elimu ya juu ya kitheolojia. Matokeo yake ni kwamba, mtu anaweza kuhitimu kama muumini katika baadhi ya makanisa lakini si kwa mengine. Na katika mwanga wa tofauti hii, kanisa la kwanza lilitambua haja ya itikadi ambayo itakubalika kwa kila mkutano kwamba inanjiita ya Kikristo.

Imani Ya Mitume alipata umaarufu ili kujaza hitaji hili. Ilikuwa ni taarifa mfupi, ya moja kwa moja ya imani ambayo inaweza na lazima ieleweke na Wakristo wote wanaokiri.

Imani Ya Mitume ni muhtasari simulizi ya imani ya Mkristo. Na inaonyesha ukweli kwamba hata kama tunaamini kwamba kila neno moja ya Biblia haina makosa na dosari na ni neno la Mungu, tunahitaji muhtasari kuwasaidia watu kuelewa nini kiini cha injili. Imani Ya Mitume ni aina ya muhtasari huo. Inayojitokeza kutoka mapema katika Utamaduni wa Kikristo, ikionyesha yale Mitume walifinza juu ya msingi wa ufunuo wa Kristo kwao kuhusu kiini cha imani. "Ninaamini." Kila kitu kinatokana na hiyo. Na hivyo, ilio muhimu hapa ni kwamba Imani ya mitume inatusaidia kusema kila kitu kutosha kuwasilisha injili. [Dr R. Albert Mohler, Jr]

Wakati huu kwa kuwa tumesema juu ya historia ya *Imani Ya Mitume*, tuko tayari kutoa maelezo ya jumla ya mayakinisho yake. Hii picha kubwa ya kile Wakristo wanaamini inaweza kuwa yenye manufaa leo kama ilivyokuwa katika karne ya kwanza ya kanisa.

III. MTAZAMO

Katika miaka, wanateolojia wamelezea maudhui ya *Imani Ya Mitume* katika njia mbalimbali. Katika somo hili, tutatazama makala ya itikadi hii ya imani na mitazamo mitatu. Kwanza, tutashughulikia mafundisho ya Mungu mwenyewe. Pili, tutaongea kuhusu kanisa. Na tatu, tutashughulikia mada ya wokovu. Hebu tuanze na mafundisho ya Mungu katika *Imani Ya Mitume*.

Mungu

Mafundisho juu ya Mungu ni muhimu kabisa katika yote tunayosema katika suala la theolojia yetu ya Kikristo, imani yetu ya Kikristo, mazoezi yetu ya Kikristo. Kila kitu tunacho katika suala la jinsi tunavyojielewa wenyewe, kuelewa dunia, kuelewa maana na lengo letu, kila kitu kinalenjea kuhusu Mungu ni nani. Kila mafundisho ya Kikristo iwe ni wokovu, kanisa, mambo ya mwisho katika suala la baadaye, yote hayo yako na mzizi na msingi katika Mungu anayeishi, Mungu ambaye ni Mtatu. Yote ya tumaini letu na kujiamini katika maisha haya, kila kitu kile sisi hufikiria katika suala la wokovu wetu na msamaha wa dhambi; wote yana

mizizi katika Mungu ambaye alipanga yote, Mungu aliyeleta mapenzi na kusudi lake na Mungu ambaye ana mwisho ya yote katika suala la kuleta mpango wake wa kutimilika. Kwa hiyo kila kitu kinarudi nyuma katika kufikiri Mungu ni nani . [Dr Stephen Wellum]

Kuna mambo mawili makubwa ya mafundisho ya Mungu yanaonekana katika *Imani Ya Mitume*. Kwanza , imani hii imeundwa karibu katika imani kwamba Mungu yupo katika Utatu. Na pili, inafanya taarifa kuhusu watu mbalimbali wa Mungu, yaani Baba, Mwana na Roho Mtakatifu. Hebu tuangalie kwanza katika Utatu.

Utatu

Uttagundua kwamba *Imani ya Mitume* imegawanywa katika sehemu tatu kuu , ambayo kila mmoja huanza na kauli "Ninaamini." Sehemu ya kwanza inazungumzia kuamini katika Mungu Baba. Sehemu ya pili ni kuhusu imani katika Yesu Kristo, Mwana wake wa pekee, Bwana wetu. Na sehemu ya tatu ni muhtasari wa imani katika Roho Mtakatifu , na orodha ya huduma yake na kazi.

Wakati huu, lazima tufahamu kwamba si matoleo yote ya kale ya imani yana maneno "Naamini" kabla ya makala kuhusu Yesu Kristo. Katika nafasi zao, wengi walitumia neno "na", ambayo kwa mantiki hii hubeba nguvu sawa kama maneno "MIMI namini." Katika matukio yote, hata hivyo, mgawanyo wa imani, kwa mujibu wa utu wa Mungu, imetambuliwa ulimwenguni kote na kanisa. Formula hii ni Utatu. Hiyo kwa msingi wa imani kwamba kuna Mungu mmoja tu , na kwamba huyu Mungu yupo katika watu tatu, yaani utu wa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu.

Hii ni formula tunaipata katika vifungu kama Mathayo 28:19, ambapo Yesu aliwapa wanafunzi wake tume hii :

Enendeni na kufanya wanafunzi wa mataifa yote, mkiwabatiza kwa jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu (Mathayo 28:19)

Hapa , kama katika *Imani ya Mitume* , kutaja kwa haya majina matatu pamoja katika hali ya usawa ina maana kwamba wakati Baba, Mwana na Roho Mtakatifu, wote ni watu tofauti, wao ni Mungu mmoja tu.

Wakati huu , tunakubali, *Imani Ya Mitume* haina sehemu hasa imetaja neno " Utatu ," au kuelezea. Lakini kumbuka kwamba imani ilikuwa na lengo la kuwa na muhtasari wa imani, si kauli ya kina ya imani. Na wakati ilikuwa inatumiwa katika Liturujia ya kanisa , kila mtu katika kanisa alijua kwamba kutaja watu hawa tatu wa Mungu katika njia hii ilikuwa kuashiria dhana ya Utatu.

Wakati huu, si kila Mkristo anaelewa maana kamili ya neno Utatu , hivyo sisi tungetulia ili tueleze hayo. Utatu kawaida yaelezwa kwa njia hii:

Mungu ana watu watatu , lakini kiini chake ni moja tu .

Kwa neno utu, tuna maana ya utu wenye ufahamu tofauti. Na kwa neno kiini, tunamaanisha asili ya msingi ya Mungu au maumbile yake .

Bila shaka, dhana ya Utatu ni gumu sana kwa binadamu kufahamu. Kuwepo kwa Mungu na asili ni mbali zaidi ya eneo la uzoefu wetu kwamba ni vigumu kwa sisi

kufahamu. Hata hivyo, Utatu ni moja ya imani muhimu tofauti ya Ukristo. Lakini jinsi gani mafundisho kama hayo tata kuwa kama msingi muhimu katika theolojia ya Kikristo ?

Naam, Utatu ni jambo unalipata unaposoma Biblia kwa njia ya ujumla. utakuja kuona kwamba Baba ni Mungu kamili na Mwana ni Mungu kamili na Roho ni Mungu kamili katika nafsi zao tofauti. Na hivyo kuna haja ya kuunganisha mafundisho ya Maandiko na kitu kama funzo la Utatu. [Dr Erik K. Thoennes]

Hivyo fundisho la Utatu inakuwa msingi wa theolojia ya Kikristo , mimi nayachukua kimsingi kwa sababu ni mafundisho ya Biblia. Wakati huu tunahitaji kuwa makini jinsi tunavyoelewa kwa sababu neno utatu haiko katika maandiko , lakini dhana yake ipo . Hivyo jumla ya hesabu ya Biblia kufundisha, kuhusu kile maandiko inatuambia kuhusu Mungu ni nani - hiyo ni kuwa yeye ni mmoja ,kuwa Baba ni Mungu, na Mwana ni Mungu , na kwamba Roho ni Mungu - wakati tunaweka pamoja katika jumla yao , yote katika Biblia , hupata hitimisho kwamba Mungu ni utu wa utatu. [Dr Robert G. Lister]

Hivyo, wakati sisi tunasema kwamba Mungu ana kiini moja, tunatetea ukweli wa Biblia kwamba kuna Mungu mmoja tu. Na tunajaribu kueleza jinsi watu watatu tofauti wanaweza kuwa Mungu moja. Tunatumia neno kiini kwa kutaja kuwa ni kitu kwamba kila mmoja wao watatu wanashiriki kabisa katika kawaida, mambo au ni kuwa ni kama vile Baba kama ilivyo kwa Mwana, na kama ilivyo kwa Roho Mtakatifu.

Na wakati tunaposema kwamba Mungu yuko katika watu watatu, tunatetea ukweli wa Biblia kwamba Baba, Mwana na Roho Mtakatifu ni tofauti mmoja kwa mwingine. Wao ni watu tofauti ambao huzungumza mtu na mwingine, kiutendaji mtu na mwingine, kuhusika katika uhusiano mtu na mwingine.

Kwa njia nyingi, dhana ya Utatu ni siri kubwa. Lakini pia ni muhtasari sahihi ya mafundisho ya Biblia mengi juu ya asili ya Mungu wetu wa ajabu.

Wazo la Utatu ni muhimu kwa teolojia ya Kikristo kwa sababu nyingi. Kwa mfano, inatetea imani yetu kwamba Yesu ni Mungu, na kwamba Yesu si tu Baba katika kujificha. Pia inaeleza kwa nini sisi kuthibitisha *monotheism*, kuabudu Mungu mmoja tu , hata kama sisi huabudu na kuomba kwa watu watatu : Baba, Mwana na Roho Mtakatifu. Zaidi ya hapo, inatusaidia kutoa heshima sahihi kwa watu wote wa Mungu. Na hutufariji na maarifa kwamba uwepo na msaada wa yoyote ya watu wa Mungu ni uwepo na msaada wa Mungu mwenyewe. Kwa kweli, imani katika Utatu Mtakatifu ni msingi na mawazo mengine mengi ya Kikristo ambayo ni vigumu kufikiria Ukristo wa kihistoria bila hiyo.

Baada ya kutazama mafundisho ya Mungu katika *Imani Ya Mitume* katika suala la Utatu , sisi tuko tayari kuzingatia kauli kuhusu watu mbalimbali wa Mungu katika tofauti kutoka kwa kila mmoja .

Watu

Kwa upande wa Baba, imani inazingatia sifa yake ya kuwa mwenyezi, na inataja ukweli wa kihistoria kwamba yeye ni Muumba wa mbingu na nchi. Wakati huu, bila shaka Mungu ana sifa mbali zaidi kuliko uwezo wake usio na kifani, na yeye ana kazi vitendo zaidi ajabu kuliko tu kuumba dunia . Na katika baadhi ya akili muhimu, maelezo

ya imani katika kueleza Baba haina hata kutofautisha Ukristo na dini nyingine ambazo zinaweza pia kuelezea imani katika uungu , muumba mwenye uungu. Lakini kanisa la kwanza waliona kwamba kauli hizi zilitosha kuonyesha kuwa imani ya mtu juu ya Baba ilifaa Ukristo. Na walitegemea juu ya taarifa nyingine katika imani kutofautisha Ukristo kutokana na dini zilizowazunguka.

Kwa mfano, imani ina mengi zaidi ya kusema kuhusu Mwana, Yesu Kristo. Ingawa haielezei yoyote ya sifa zake, inamtaja maelezo kadhaa ya maisha yake duniani na huduma - maelezo kwamba yanaweza kukataliwa na walio nje ya kanisa .

Imani anataja kuhusu umwili wa Yesu, kuja kwake duniani kama mtoto wa binadamu, na kuishi maisha ya dhati ya binadamu. Na inazungumzia mateso yake, kifo, kuzikwa, kufufuka na kupaa mbinguni. Maandiko yanatambia kwamba wasioamini wamekanusha mambo haya ya msingi tangu yalipofanyika.

Hata leo, wanahistoria wengi na wanatheolojia hukataa ukweli huu, kama kufanya Mkristo wenye Mafundisho ya uongo wengi na dini za uongo . Kwa mfano, Uislamu huamini ya kuwa Yesu alikuwa nabii wa kweli wa Mungu. Lakini wanasisitiza kwamba yeye kamwe hakulubiwa au kufufuka , na wanakanusha utukufu wake .

Hatimaye, imani inataja jukumu Yesu kama moja ambaye atawahukumu wanadamu wote siku ya mwisho, kuhukumu waovu, lakini kuwapa waumini maisha ya milele, na heri .

Roho Mtakatifu, imani anasema kwamba alisababisha Bikira Maria kuwa na mimba na Yesu. Nyingine zaidi, ni kuthibitisha uwepo wake kama mtu tofauti ya Mungu. Inamuunga, hata hivyo, Roho Mtakatifu na kanisa, na kwa uzoefu wetu wa wokovu Wakati huu na katika siku zijazo.

Tutasema mengi zaidi kuhusu kila mmoja wa watu wa Mungu katika masomo siku zijazo. Hivyo kwa Wakati huu tuna uhakika kwamba imani sio tu kuthibitisha Utatu, lakini pia inaongea juu ya kila mtu katika Utatu katika njia ambazo ni kiini cha imani ya Kikristo. Wakati kauli yake sio kwa kina , imani anasema kutosha kuhusu Mungu na watu wake kutofautisha wale wanaodai imani ya kihistoria Mkristo kutoka kwa wale ambao hawana.

Wakati huu kwa kuwa tuna taarifa ya mafundisho kuhusu Mungu mwenyewe , tuko tayari kutazama jinsi *Imani Ya Mitume* anaongea kuhusu kanisa.

Kanisa

Imani Ya Mitume inaeleza kanisa katika maneno mawili tofauti. Kwanza, kanisa linaitwa kanisa takatifu la Katoliki. Pili, kanisa inaelezewa kama ushirika wa watakatifu. Maneno haya yametafsiriwa kwa njia nyingi tofauti, na tutakabiliana nazo kwa undani zaidi katika somo zijazo.

Kwa Wakati huu, tutaona kwamba maneno kanisa takatifu Katoliki haina maana sawa na Kanisa Katoliki ya Kirumi lakini inamaanisha kanisa katika sehemu zote za duniani kote.

Hata hivyo, inaweza kuonekana geni kwa Waprotestanti wengi kufikiri juu ya kuamini katika kanisa kwa namna yoyote. Kwa hiyo, inaweza kusaidia kwa kueleza kwamba wakati imani anasema "Naamini katika ... kanisa , " haimaanishi kwamba sisi tumeweka imani yetu katika kanisa . Badala yake, maana yake ni kwamba sisi tuathibitisha imani kwamba Kanisa ni takatifu , ama limewekwa wakfu, na Katoliki, kumaanisha ni ya dunia yote.

Na tunathibitisha imani yetu kwamba kuna ushirika wa watakatifu , yaani, ushirika wa waumini . Ni katika mawazo haya kwamba Ukristo wa kihistoria ulisisitiza juu ya umuhimu wa kanisa.

Katika somo hili, tutazingatia mambo mawili tu muhimu kuhusu kanisa kwa makala ya imani katika *Imani Ya Mitume*. Kwa upande mmoja, tutaangalia hali ya kuhusishwa katika kanisa. Na kwa upande mwingine, tutazingatia utunzaji wa mafundisho na kanisa. Hebu tuanze na kuhusika katika kanisa.

Uhusika

Wakati imani anasema, "Naamini katika takatifu ... kanisa , " inasisitiza umuhimu wa kuhusika katika kanisa . Bila shaka, katika historia ya Kanisa la Kikristo, kumekuwa na watu wengi ambao walitaka kuwa na Mungu kama Baba yao, Yesu kama Bwana wao, na Roho Mtakatifu kama wakili wao, lakini hawakutaka kuwa sehemu ya kanisa inayoonekana, watu waliokusanyika wa Mungu. Kama tunavyosoma katika Waebrania 10:25 :

Na tusikose kukusanyika pamoja, kama baadhi yenu walio katika tabia ya kufanya hivyo . (Waebrania 10:25)

Hata katika karne ya kwanza, baadhi ya waumini walitaka kuzuia kanisa kukusanyika kama sehemu ya kuabudu, kufundisha na ushirika. Lakini andiko hufundisha kwamba Kanisa ni muhimu na ya lazima kwa Wakristo.

Bila shaka, wale ambao awali walitumia *Imani Ya Mitume* walikuwa walikuwa tofauti. Kinyume chake, imani ilikuwa inatumiwa hasa katika huduma za kanisa. Na ilikuwa inashikiliwa na wale ambao walikuja kanisani kwa ubatizo. Walikuja kuunganishwa na washilika wake , kuwa pamoja katika mikusanyiko yake. Hii ndio mfano kwamba imani inatuwekea sisi kufuata.

Hata hivyo, katika dunia ya Wakati huu bado tunakutana na Wakristo ambao huepuka kanisa . Pengine ni kwa sababu wao wanchukia dini . Au labda wamekuwa wakinyanyaswa na Wakristo wengine. Au labda wanafikiri kwamba inatosha kusoma vitabu vya Kikristo, kuangalia televisheni za Kikristo, na kutumia tovuti ya Kikristo.

Lakini Biblia inafundisha Wakristo kuunda, jamii halisi, na anasisitiza kwamba jamii hii ni muhimu sana kwa kila muumini. Ni sio tu kwa ushirika wa kiroho , ingawa ni kweli kwamba Wakristo wana ushirika wa kiroho na kila mmoja kwa njia ya Kristo na Roho wake. Badala yake, jamii yetu inafaa kuwa kama familia au jirani. Ni jumla ya watu ambao wanahusiana uso kwa uso .

Tukiwa na umuhimu wa kuhusika katika kanisa katika akili zetu , tunapaswa kuingia katika hoja ya kuhifadhi mafundisho ndani ya kanisa.

Kuhifadhi

Kutoka siku za mwanzo , kisomo cha mara kwa mara, kukiri na kukariri kwa Imani na ushahidi katika kanisa ilikuwa jukumu kubwa sana , na muhimu sana , hasa katika jamii kama karne ya kwanza duniani na zaidi ya Ukristo mapema ambapo viwango vya elimu yao ilikuwa, chini sana . Na hivyo watu wachache sana wangeweza kusoma na hata miongoni mwa wale ambao wangeweza

kusoma, wachache sana wangukuwa wenye Biblia . Na hivyo ukariri mara kwa mara ya itikadi hizi hadharani katika ibada ya kuabudu iliwahi kuwa ni jukumu muhimu sana katika kutoa vigezo au kile tunaweza kukiita utawala wa imani au kusoma kuliolidwa katika hali ya ufahamu sahihi wa jinsi maandiko yalivyowekwa pamoja . [Dr Jonathan Pennington]

Kama tulivyotanja wakati tulizungumzia kuhusu sheria ya imani, kanisa halina dosari. Na *Imani Ya Mitume* haitutii moyo kuamini chochote kanisa letu la mtaa huwafundisha . Badala yake, inathibitisha ukweli kwamba Kristo aliteua kanisa lake katika sehemu ya kulinda na kutangaza injili na ukweli mwingine .

Sikiliza jinsi Yuda, ndugu wa Yesu, aliandika kuhusu kazi ya kanisa katika mstari wa 3 na 4 ya waraka wake :

Wapenzi wangu, ingawa nilikuwa na hamu sana ya kuwaandikieni juu ya wokovu tuashiliki, nilihisi kuandika na nawasihi kushindania imani iliokabidhiwa wateule . Kwa sababu watu fulani ... wamekwisha jiingiza kisili katikati yenu. Wao ni watu wabaya, ambao hubadilicha neema ya Mungu wetu katika leseni ya ufisadi na kukataa Yesu Kristo Mfalme na Bwana wetu wa pekee . (Jude mistari 3-4)

Kwa mujibu wa Yuda , sehemu ya kazi ya kanisa ni kushindania imani , kulinda ukweli na imani waliokabidhiwa dhidi ya wale wakuza mafundisho ya uongo na matendo.

Wakati huu, inatulazimu kuwa wazi kwetu kwamba kuna mafundisho mengi ya uongo katika sehemu mbalimbali za kanisa leo . Na kuna mazoea mengi ya dhambi pia. Hata hivyo, Mungu hajawahi kuondoka jukumu la kanisa, au kutangaza kwamba kundi lolote au mtu binafsi anapaswa kuchukua jukumu ya kazi ya kulinda mafundisho ya kweli . Bado ni kazi ya kanisa kulinda ukweli.

Na kanisa bado inajaribu kufanya kazi yake. Wakati mwingine tunafanya vema kuliko wengine. Baadhi ya mafundisho yetu ya kidini ni yenye uaminifu kwa maandiko , lakini sehemu nyingine inahitaji kuboreshwa , au hata kubandilishwa kabisa. Na hii daima itakuwa ndio kesi. Lakini kwa madhumuni yetu katika somo hili, hatua tunataka kufanya ni hii: Hatuwezi kufa moyo. Tunapaswa kuendelea kujaribu kuhifadhi mafundisho katika kanisa . Na kama tutaachana na wito huu, tunakataana na makala muhimu kati ya imani ya kihistoria ya Kikristo: Naamini katika kanisa .

Wakati huu kwa kuwa tumetazama katika makala ya imani kuhusiana na Mungu na kanisa, tuko tayari kuingia katika sehemu yetu ya tatu: taarifa kuhusu wokovu kama iliyotolewa katika *Imani Ya Mitume*.

Wokovu

Imani Ya Mitume ina mengi juu ya wokovu karibu na mwisho. Baadhi ya watu hujiuliza kwa nini yako mwishoni, badala ya sehemu nyingine. Na bila shaka imani yenyewe haijatuabia. Lakini, kama ukiiangalia, kwa njia hiyo inaonekana kwangu , ni kwamba imani anataka kuanzisha Uungu : Baba, Mwana , na Roho Mtakatifu. Ili kuwa na uhakika kuwa wokovu unaotokana kupitia Uungu , na si kutokana na aina yoyote ya kibinadamu au mfumo wa binadamu. Kujua Mungu Baba, Mungu Mwana na Mungu Roho Mtakatifu inaongoza kwa mwaliko na

ahadi kwamba tunaweza kuokolewa tukiziungama dhambi zetu. Na hivyo nadhani taarifa hizo ziko mwishoni ili kuonyesha kwamba matunda ya uhusiano wetu na Mungu yanatokana na mzizi wa Mungu ni nani katika Utatu. [Dr Steve Harper]

Makala tatu iliyopita ya imani katika itikadiyalikubaliana na masuala ya wokovu. Hasa, hutaja msamaha wa dhambi, ufufuo wa mwili, na uzima wa milele. Katika jadi theolojia ya utaratibu , ufufuo na uzima wa milele pia huwekwa chini ya kichwa cha eskatologia , na mafundisho ya mambo ya mwisho. Lakini kwa ajili ya kulahisisha, tutakabiliana nayo chini ya kichwa cha wokovu.

Wakristo wote wanaamini katika msamaha wa dhambi kwa njia ya kazi ya upatanisho ya Yesu Kristo . Sisi tunaamini kwamba kama tukikiri na kutubu dhambi zetu , Mungu hatatuaadhibu katika moto wa Jehanamu kwa ajili ya dhambi hizo. Na kama *Imani Ya Mitume* inaonyesha, hii imekuwa imani ya kanisa kutoka siku zake za kwanza . Na sisi wote tunajua maandiko hutufundisha kwamba wale wote ambao wamesamehewa wako heri na wana uzima wa milele kwa njia ya Yesu Kristo. Kwa mfano, Yohana 3:16-18 inatia sisi moyo kwa maneno haya:

Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwana wa pekee, wa pekee ili kila mtu amwaminiye asipotee bali awe na uzima wa milele ... Kila mtu amwaminiye hahukumiwi . (Yohana 3:16-18)

Uzima wa milele ni ya kila muumini. Katika baadhi ya mambo, inaanza Wakati sisi tunakuja katika imani, tangu wakati huo nafsi zetu hupewa maisha mapya na hazitakufa kamwe.

Lakini kutokana na asili ya uzima wa milele alisema katika imani wakati mwingine mshangao Wakristo wa kiWakati huu . Hasa , imani anaongea kuhusu ufufuo wa mwili. Wakati mwingine, Wakristo kufanya makosa ya kufikiri kwamba imani ni akimaanisha ufufuo wa Yesu. Lakini si. Ufufuo wa Yesu ni hapo awali katika imani, katika maneno " siku ya tatu kufufuka kwake kutoka wafu ." Makala hii ya imani si mara kwa mara . Badala yake, wakati imani anaongea ufufuo wa wafu , ni akimaanisha mafundisho ya kibiblia kwamba watu wote watafufuliwa Siku ya Kiyama , na kwamba watakwenda hatima yao ya milele, roho si kama bila mwili, lakini kama kimwili , mwili viumbe. Hili ni fundisho thabiti ya maandiko, na imekuwa nguzo ya imani kwa kanisa kwa maelfu ya miaka.

Kama Yesu alifundisha katika Yohana 5:28-29 :

Wakati unakuja ambapo wote waliomo makaburini wataisikia [Mwana] sauti na kuja nje - wale waliofanya mema kwa ufufuo wa uzima , na wale waliofanya mabaya kwa ufufuo wa kuwa na hatia. (Yohana 5:28-29)

Kauli imani kuhusu wokovu ni kufundisha wazi katika maandiko na zimekuwa kuvutiwa na makanisa ya Biblia. Hata hivyo, watu wengi wa kiWakati huu ambao wanadai kumfuata Kristo kukataa msingi, mafundisho haya ya msingi. Kuna baadhi ya ambao husema kwamba Mungu anatuwajibisha kwa ajili ya dhambi zetu, na ambao wanasisitiza kuwa msamaha ni lazima. Kuna kufuru katika makanisa yetu wanaofundisha kwamba maisha hii yote ni kuna, na kwamba yeyote kinachojulikana "milele" maisha sisi

wamiliki ni mdogo kwa wakati wetu duniani katika miili yetu . Na kuna wengi ambao kimakosa wanaamini kwamba sisi itatumia milele kama roho disembodied mbinguni. Kwa sababu kama hizi, makala ya imani katika Imani Ya Mitume ni tu kama muhimu na muhimu kwa ajili ya kanisa leo kama walikuwa katika karne ya kwanza.

Kwa muhtasari, *Imani Ya Mitume* inalenga katika mafundisho kuhusiana na Mungu , kanisa, na wokovu. Katika masomo mengine katika mfululizo huu, sisi kuchunguza kila moja ya mawazo haya kwa kina kubwa sana. Lakini kwa Wakati huu, sisi tu wanataka kuhakikisha kwamba sisi kuelewa picha kubwa: kwamba wachache hii ya mafundisho ni ya kati na ya msingi kwamba wao kwa ufanisi inavyoelezwa mipaka ya Ukristo kwa mamia na mamia ya miaka.

Hadi Wakati huu katika mjadala wetu wa Imani ya Mitume kama makala ya imani, tuna amesema juu ya historia ya imani, na kutolewa maelezo ya jumla ya teolojia yake. Sisi ni tayari kuhamia mada yetu ya tatu kubwa: umuhimu wa kuendelea makala ya imani waliotajwa katika *Imani Ya Mitume*.

IV. UMUHIMU

Sisi kutaja mambo matatu ya umuhimu wa taarifa ya mafundisho ya Imani Ya Mitume . Kwanza, sisi kueleza kwamba mafundisho haya ni ya msingi kwa mapumziko ya teolojia ya Kikristo . Pili, tutaweza majadiliano juu ya uthibitisho wote wa mafundisho haya katika kanisa . Na tatu, tutaweza kusema ya asili Kiunganishi ya makala haya ya imani. Hebu tuanze kwa kuchunguza sifa ya msingi ya mafundisho katika Imani Ya Mitume.

Kimsingi

Watu wengi ni ukoo na wazo kwamba majengo makubwa haja misingi imara . Msingi ni msingi ambayo wengine wa jengo ni kuundwa. Ni nanga kwamba ana jengo imara katika nafasi , na ambayo hutoa nguvu na utulivu kwa mfumo mzima. Katika Waefeso 2:19-21 , Paulo alizungumzia kanisa kama jengo imejengwa juu ya mitume na manabii. Kusikiliza maneno yake huko

Wewe ni ... wanachama wa nyumba ya Mungu , umejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii, na Kristo Yesu mwenyewe kama jiwe kuu la msingi . Katika yeye jengo lote ni alijiunga pamoja na kuongezeka kwa kuwa hekalu takatifu katika Bwana. (Waefeso 2:19-21)

Bila imara, msingi wa kweli, kanisa inaweza kuwa kujengwa kwa njia ambayo kuheshimiwa Mungu.

Na katika njia sawa, teolojia ya Kikristo lazima imejengwa juu ya mafundisho ya kweli na kanuni kama ni kwa heshima ya Mungu na kuwa na manufaa kwa watu wake. Kama vile Yesu ni msingi wa kanisa, mafundisho yake ni msingi wa teolojia. Na kama vile mitume na manabii ilikuwa msingi kanisa kwa kuanzisha Kristo kwa ulimwengu , *Imani Ya Mitume* ni ya msingi na teolojia kwa sababu ni utangulizi sisi na mafundisho ya mitume kumbukumbu katika maandiko.

Jambo zuri kuhusu Imani ya Mitume ni kwamba muhtasari wa mafundisho vizuri msingi muhimu wa Kikristo kwamba kila Mkristo, katika yote ya madhehebu mbalimbali kwamba tuna leo , lazima kuthibitisha . Mungu ni nani , ambaye

Bwana Yesu Kristo ni , kazi ya Roho na jinsi kazi yenyewe nje katika mafundisho ya wokovu , kanisa , njia yote ya hukumu ya mwisho na kisha ujio wa pili wa Bwana Yesu Kristo. Unaweza si kweli kuwa imani ya Kikristo bila haya muhimu , muhimu mafundisho ya Kikristo. [Dr Stephen Wellum]

Sisi kufikiria asili ya msingi wa *Imani ya Mitume* katika sehemu mbili. Kwanza, tutaangalia jinsi inatoa kiwango dhidi ambayo mafundisho mengine anaweza kuhukumiwa . Na pili , sisi kusema kwamba njia ni mtumishi kama msingi wa mantiki ambayo mafundisho mengine kweli ni kujengwa. Hebu tuanze na Imani Ya Mitume kama kiwango kitheolojia.

Kiwango

Kazi ya *Imani ya Mitume* kama kiwango mafundisho kwa sababu inatoa kadhaa kubwa , mawazo muhimu ya Ukristo. Mawazo haya ni kufundisha hivyo wazi katika maandiko kwamba wanapaswa kuwa na kutambuliwa na kuvutiwa na kila mtu. Kama sisi alisema mapema katika somo hili , mafundisho haya ni muhimu kwa Ukristo. Matokeo yake, kila mafundisho mengine kwamba sisi kukubaliana na lazima sambamba na mafunzo haya. Hatuwezi kukubali wazo lolote kwamba ni kinyume na mafundisho haya muhimu.

Je, umewahi kuona ventriloquist ? Ventriloquist ni utendaji ambao wanaweza kuzungumza kwa njia ambayo inafanya ni kuangalia kama yeye si kuzungumza. Ventriloquists mara nyingi kufanya na puppets, kufanya ni kuangalia kama bandia ni kufanya mazungumzo na ventriloquist . Utendaji wenye ujuzi wanaweza kufanya bandia kuonekana kana kwamba walikuwa hai. Lakini hakuna jambo jinsi kushawishi utendaji ni , tunajua kwamba ni kweli ventriloquist nani anazungumza na si bandia. Kwa nini? Naam, jibu ni rahisi. Tunajua kwamba puppets ni hai, na kwamba hawawezi kweli kuzungumza. Hivyo, wakati sisi kuchunguza bandia kwamba inaonekana kuzungumza, sisi kuhukumu uzoefu wetu na hali ya tunajua nini kuwa ni kweli. Hakuna jambo gani inaonekana kama bandia ni kuzungumza , kiwango yetu inatuambia kwamba kuonekana ni udanganyifu. Na hivyo sisi kukataa kuamini. Tunaweza kuwa na uwezo wa kueleza jinsi bandia inaweza kuonekana kuwa hai na kusema mawazo yake. Lakini tunajua kwamba lazima kuwe na maelezo mantiki kwamba ni sambamba na kiwango chetu .

Katika njia sawa, *Imani Ya Mitume* muhtasari wale imani kuu kwamba sisi kushikilia kwa nguvu kwamba sisi kamwe mabadiliko yao. Tunaamini kwamba Biblia ni wazi juu ya mambo haya , na kwamba wao ni muhimu sana, kwamba hatuwezi kukubaliana juu yao. Hivyo, hakuna jambo gani nyingine mitazamo watu Wakati huu kwa sisi , sisi kukataa kuamini kitu chochote ambacho migogoro na mafundisho haya kati ya maandiko.

Kutumia imani kama kiwango inatusaidia kuwa waaminifu na maandiko wakati kushawishi walimu wa uongo Wakati huu sisi na teolojia mbaya. Wengi wetu alikutana na watu ambao ni nzuri na hoja zao , na ambaye ni hivyo kulazimisha kama watu binafsi, kwamba sisi ni kutega kuamini mambo mengi wanasema - hata wakati wao ni makosa au uongo. Hivyo, inasaidia kuwa na orodha fupi ya imani muhimu ambayo inaweza nanga sisi na mafundisho ya maandiko. Na *Imani Ya Mitume* hutoa kama nanga.

Kwa mfano, kulikuwa na uzushi kadhaa makubwa kwamba kanisa waliitikia katika karne za mwanzo za maisha yake. Na moja ya njia hizo ilikuwa Gnosticism . Miongoni

mwa mambo mengine, Gnosticism kufundisha kwamba miili yetu ni mbaya, na kwamba wokovu inahusisha kumkomboa nafsi zetu kutoka kifungo chao katika miili yetu. Wakati huu, si kila Mkristo katika kanisa la kwanza alijua jinsi ya kukanusha kosa hili. Lakini wale ambao wamekuwa mafunzo katika mafundisho ya Imani Ya Mitume inaweza ujasiri kukataa huu uzushi juu ya msingi huo Maandiko yanafundisha ufufuo wa mwili. Hiyo ni, kuwafundisha kwamba Yesu alikuja ili atukomboe kama watu wote, ikiwa ni pamoja na nafsi zetu tu, bali pia miili yetu.

Wengi wetu wamekuwa kuchanganyikiwa na hoja wajanja, au kupotoshwa na data makosa au kuwasilisha vibaya. Wakati huu, hatuwezi daima kueleza nini ni vibaya kwa hoja hizi na matokeo. Lakini hata hivyo, tunaweza kwa ujasiri kukataa mambo hayo ambayo ni kinyume na Imani Ya Mitume, kwa sababu tunajua kwamba imani ni mwaminifu na maandiko.

Bila shaka, sisi kamwe unataka kuongeza Imani Ya Mitume au taarifa nyingine yoyote ya imani kwa kiwango cha maandiko. Biblia peke yake ni unquestionable kabisa. Na hata makala ya imani katika *Imani Ya Mitume* lazima kukataliwa kama wanaweza kuonyeshwa kupingana na maandiko. Lakini Imani Ya Mitume ina alisimama mtihani wa muda tangu karne ya kwanza ya kanisa. Imekuwa umeonyesha mara kwa mara kwa kuwa na uwakilishi sahihi wa Biblia. Hivyo, tunapaswa kujisikia ujasiri kutumia kama kiwango kwa ajili ya hukumu mafundisho mengi sisi kukutana katika dunia ya kiWakati huu.

Baada ya kuijadili njia *Imani ya mitume* inaweza kutumika kama muhimu ya mafundisho ya kiwango, sisi ni tayari kwa majadiliano juu nyingine ya mambo ya msingi : matumizi yake kama msingi wa mantiki kwa maoni mengine kitheolojia.

Mantiki Ya Kimsingi

Uhusiano mantiki kati ya mawazo ni sawa na uhusiano kati ya mto na headwater wake au chanzo. Mawazo mantiki ya msingi ni kama headwater ya mto. Wao ni chanzo cha mawazo mengine. Na mantiki mawazo tegemezi ni kama mto kwamba asili unatokana na kwamba headwater . Hivyo, wakati sisi kusema kwamba wazo moja hutumika kama msingi wa mantiki kwa ajili ya mwingine , tuna maana ya kwamba tunaweza kujenga busara hoja kwamba hatua na wazo mantiki ya msingi ya kuanzishwa kwa mawazo mengine ambayo ni mantiki tegemezi. Kwa mfano, *Imani Ya Mitume* anasema mambo machache sana wazi kuhusu Mungu Baba. Yote anasema ni :

*Naamini katika Mungu Baba Mwenyezi,
Muumba wa mbingu na nchi.*

Lakini mafundisho haya kuunda msingi wa mantiki kwa mambo mengine mengi tunaamini juu ya Baba. Kwa mfano, kwa msingi huo Mungu ni Muumba wa mbingu na nchi, sisi pia sawa kuamini kwamba yeye ana mamlaka juu ya mbingu na nchi, na kuwa viumbe ya awali ilikuwa nzuri, na kwamba tunaweza kujifunza mambo kuhusu Mungu kwa kuangalia asili dunia .

Tunaweza kuonyesha thamani ya mafundisho mantiki ya msingi kwa kuangalia mti . Sisi kufikiri ya ardhi yenyewe kama maandiko, na mti wa theolojia kuongezeka nje ya yake. Shina la mti, na matawi yake kuu , kuwakilisha mafunzo ya msingi sana . Haya yanatokana na na tegemezi katika maandiko peke yake. Lakini kama matawi kuu kugawanya katika matawi zaidi na ndogo, hoja ya imani kwamba mantiki kati yake na

matawi kubwa. Na kama sisi kuangalia majani ya mti , sisi ni kuangalia mawazo ambayo hutegemea matawi madogo . Wakati sisi picha yake kwa njia hii, thamani ya mwanzo na Imani Ya Mitume inakuwa wazi. Tunahitaji kujifunza mafundisho kubwa kwanza , kupata sura ya mti katika mahali , na mizizi imara katika maandiko.

Hii haina mambo mawili kwa ajili yetu. Kwanza, inatusaidia kuona uhusiano kati ya imani mbalimbali tofauti katika mifumo yetu ya kitheolojia. Na pili , inasaidia sisi kufikiri juu ya mafundisho ambayo ni mbali zaidi kutoka kwenye maandiko kwa njia yanayopatana mawazo haya chini ya kati na imani yetu ya msingi.

Mafundisho ya Mtume katika Imani ya crystallize kiini cha kweli ya Kikristo. Imani ya mitume tarehe kweli kutoka karne ya pili, ilichukua idadi ya aina katika karne ya pili, na hatimaye alichukua fomu kwamba sisi ni kutumika. Na kuna una Utatu , Baba, Mwana , na Roho Mtakatifu. Kuna una mwili na kifo cha upatanisho na ufufuo na ujao kurudi kwa Bwana Yesu ushindi. Kuna una msamaha wa dhambi. Kuna una ukweli wa kanisa kama ushirika wa wale waliozaliwa tena katika Kristo. Na nadhani kwamba kuna inaweza kuwa hakuna kitu kweli na afya njema katika kanisa yoyote zaidi ya mara kwa mara kufanya kazi kwa Imani Ya Mitume na kuonyesha mafundisho hayo. [Dr J. I. Packer]

Wakati huu kwa kuwa tuna inaonekana katika umuhimu wa Imani ya Mitume katika suala la asili yake ya msingi, tuko tayari kuelezea uthibitisho wote wa mafundisho yake.

Kiulimwengu

Njia moja ambayo sisi kuhukumu ukweli wa mambo kwa kuangalia nini mashahidi mbalimbali na kusema. Mashahidi zaidi kwamba uhakika na ukweli wa wazo, zaidi uwezekano wa sisi ni kwa kuamini. Naam, kitu kimoja ni kweli katika theolojia. Kama sisi kujaribu kuona ni nini tunapaswa kuamini , inasaidia kujua nini watu wengine katika historia amini, kama vile nini watu katika dunia ya kiWakati huu kuamini. Na linapokuja suala la Imani Ya Mitume , kauli yake ya mafundisho daima umethibitisha na Wakristo wengi katika maeneo mengi.

Sisi kuchunguza hali zima la makala ya imani katika *Imani Ya Mitume* katika vipindi vitatu kihistoria. Kwanza, sisi kuona kwamba imani hizi ni msingi katika Agano Jipya. Pili, tutaona kwamba wao umethibitisha na Wakristo wengi katika historia ya kanisa . Na tatu, tutaangalia njia wanaendelea tabia kanisa kwa Wakati huu. Hebu tuanze na Agano Jipya, na uthibitisho wake thabiti wa mafundisho haya .

Agano Jipya

Kutoka siku za mwanzo wa kanisa , kumekuwa na kutoelewana juu ya mafundisho ya Kristo na mitume. Baadhi ya kutoelewana haya yamejitokeza nje ya kanisa, wakati wengine wametoka ndani ya kanisa. Kwa mfano, Paulo mara nyingi aliandika juu ya Wayahudi ambao alidai kuwa mataifa waongofu kutahiriwa, kama ilivyo katika Wagalatia sura ya 5 . Na katika 2 Petro sura ya 2 , Peter alionya kwamba kutakuwa na walimu wa uongo katika kanisa. Agano la New imejaa mifano ya Yesu na mitume kurekebisha mawazo ya makosa ya watu mbalimbali.

Na makosa katika kanisa ni hatari wakati imani muhimu ni hatarini. Hii ndiyo sababu Yesu na waandishi wa Agano Jipya walikuwa hivyo wasiwasi kusahihisha

makosa juu ya pointi msingi wa teolojia. Na kitu ajabu ni kwamba kama wao inayotolewa marekebisho yao, walikubaliana kabisa na kila mmoja. Pamoja na mafundisho mengi ya uongo yaliyokuwepo katika kanisa la wakati huu, Agano Jipya maonyesho usio kwisha umoja mafundisho na yenyewe.

Ukweli kwamba kanisa imara canon kufanywa juu ya hawa vitabu ambayo kwa njia alichukua karne kanisa kweli kufanya , hivyo si tu mchakato wa haraka - inaonyesha kwamba kuchukuliwa hukumu ya kanisa ni kwamba kuna msingi ya umoja wa hapa . Hiyo si kuzingatia kuwa tunaweza kwa urahisi kupita mbali , na kama jambo la kweli, ambayo imekuwa hukumu ya wasomi ndani ya kanisa zaidi ya miaka 2000 iliyopita. Na bado , wakati tunaweza kuzungumza juu ya msingi wa umoja kati ya nyaraka Agano Jipya , una kukiri kwamba kuna tofauti katika mtazamo kati yao. Nadhani suala operative ni kwamba tofauti ya mitazamo si kweli kuja chini kwa utata wa madai ya mafundisho . Unaweza kupata mitazamo tofauti , mkazo tofauti , njia mbalimbali za kuzungumza juu ya hali halisi, masuala mbalimbali ya ukweli. Lakini, katika hukumu yangu angalau, hakuna utata mtupu kati ya vitabu mbalimbali ya Agano Jipya. [Dr David Bauer]

Katika mwanga wa umoja huu, wakati Agano Jipya zinathibitisha makala ya imani waliotajwa katika *Imani Ya Mitume*, ni haki ya kusema kwamba anafanya hivyo kwa wote. Ni mara kwa mara anasema kwa utukufu wa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu, na wakati huo huo akisisitiza kuwa kuna Mungu mmoja tu . Injili Wakati huu ukweli Imani al ya Kristo mimba, kuzaliwa , maisha, huduma , kifo, ufufuo na kupaa . Na vitabu vya Agano Jipya kabisa kuunga mkono kauli imani kuhusu kanisa na wokovu.

Baada ya inaonekana katika Agano Jipya, hebu angalia jinsi imani hizi ulimwenguni sifa na Ukristo katika historia ya kanisa.

Historia Ya Kanisa

Tu kama kanisa katika Agano Jipya, kanisa la karne baadaye wameonesha aina ya theologia . Juu ya masuala mengi madogo, kulikuwa na umoja kidogo sana. Lakini mafundisho zaidi kuu, kama vile makala ya imani katika *Imani Ya Mitume* , walikuwa kupokea na anashikilia karibu ulimwenguni kote . Na katika kesi hizo ambapo imani hizi za msingi kukataliwa, kanisa na historia kwa kiasi kikubwa kuhesabiwa wapinzani kama makundi makundi na walimu wa uongo.

Kama mfano mmoja tu , fikiria matukio ya karne ya nne AD matoleo mwanzo wa Imani ya Mitume walikuwa tayari katika matumizi ya wakati huu. Katika hatua hii katika historia, uzushi kadhaa akaondoka kwamba kanisa kushughulikiwa na katika halmashauri yake. Baadhi ya hawa halmashauri za mitaa, lakini wengine walikuwa kuchukuliwa kuwa kiekumeni kwa sababu wao ni pamoja na maaskofu kutoka sehemu nyingi za kanisa duniani kote. Kwa mfano, Baraza la Nicea mwaka 325 BK na Baraza la Constantinople katika AD 381 walikuwa Mitaguso ya kiekumeni kushughulika na masuala yanayohusiana na kadhaa ya makala ya imani katika *Imani Ya Mitume*.

KiWakati huu *Imani ya nicene* awali iliandaliwa katika Baraza la Nicea mwaka 325 BK , na ilifikia hali yake ya kiWakati huu katika Baraza la Constantinople katika AD 381. Ni kwa kiasi kikubwa upanuzi na maelezo ya *Imani Ya Mitume*, lengo kufafanua kadhaa ya mawazo yake kwa ajili ya kukanusha tafsiri ya imani ya uongo.

Kwa mfano, uzushi inayojulikana kama Gnosticism kufundisha kwamba Mungu wa Biblia kwamba aliumba ulimwengu alikuwa mwenyewe imeanzishwa na Mungu yupo mungu mwingine . Uzushi kama Gnosticism walikuwa si wazi na kumshutumu kwa *Imani Ya Mitume*, hivyo *Imani ya nicene* aliongeza lugha kufanya dhamira ya Imani Ya Mitume wazi zaidi .

Hasa, ambapo *Imani Ya Mitume* alisema tu kuwa "Naamini katika Mungu Baba Mwenyezi , Muumba wa mbingu na nchi , " Imani ya nicene inayotolewa kauli hii kupanua : Tunaamini katika Mungu mmoja, Baba Mwenyezi, Muumba wa mbingu na nchi, ya vitu vyote vinavyoonekana na visivyoonekana. Taarifa mambo manne hapa :

Kwanza, Imani ya nicene ni msingi Imani Ya Mitume. By basing imani yao wenyewe juu ya *Imani Ya Mitume*, kiekumeni Nicene Baraza la alionyesha kwamba kanisa ulimwenguni kote anashikilia *Imani Ya Mitume*.

Pili, *Imani ya nicene* ilianza na neno "sisi" katika nafasi ya neno "I. " Wakati Imani Ya Mitume alikuwa na lengo kama taaluma ya mtu binafsi ya imani katika ubatizo , Imani ya nicene ni taarifa kwamba kanisa ulimwenguni kote na kwa pamoja kupitishwa mafundisho hayo.

Tatu, Imani ya nicene inayotolewa ufafanuzi na kuongeza neno "moja" kabla ya neno Hii ilifanya wazi nini Imani Ya Mitume alikuwa alisema " Mungu ." : Kwamba kuna Mungu mmoja tu.

Na nne, *Imani ya Nicene* inayotolewa ufafanuzi kwamba Mungu aliumba kila kitu, ikiwa ni pamoja na vitu visivyoonekana kama vile roho. Hii aliweka wazi kwamba Mungu mwenyewe alikuwa si kuundwa. Tena, hatua hii ni thabiti katika Imani Ya Mitume , ili Imani ya nicene mara tu kufafanua jambo hilo.

Hizi ni aina ya mayakinisho na ufafanuzi iliendelea kuwa inayotolewa na mabaraza mengine na wanateolojia katika karne . Mara kwa mara, maamuzi ya Halmashauri pia si kukubaliwa na makanisa yote. Baraza moja bila kulaani maoni ya baadhi ya makanisa ; baraza mwingine itakuwa kulaani maoni ya makanisa mengine. Lakini katika kesi nyingi , makanisa kwa pande zote mbili ya utata haya iliendelea kuthibitisha kanuni za msingi wa *Imani ya Mitume* .

Kwa sababu hii, *Imani Ya Mitume* ina kawaida kutazamwa kama msingi zaidi na zaidi kiekumeni maelezo ya imani ya Kikristo. Tu Imani ya nicene umekaribia *Imani Ya Mitume* katika suala la kukubali kiekumeni katika historia. Lakini Imani ya nicene ni karibu kama si ya msingi. Ni pamoja na kauli kadhaa ya kiteolojia kwamba hata wanateolojia mara nyingi kutoelewa . Hii ni kwa nini tumechagua *Imani Ya Mitume* kama msingi kwa ajili ya utafiti huu ya malengo kati ya imani ya Kikristo.

Hadi Wakati huu tuna unahitajika wote makubaliano Agano Jipya pamoja na *Imani Ya Mitume*, na kumweleza kukubali mafundisho yake katika historia ya kanisa . Wakati huu tuko tayari kusema ya Wakati huu , na kubainisha kwamba imani hizi bado tabia ya Kanisa la Kikristo.

Wakati Huu

Katika kila umri , walimu wa uongo wamekanusha imani ya msingi kwamba kanisa ina uliofanyika kwa karne nyingi. Katika dunia ya kiWakati huu , ibada kama vile Mashahidi wa Yehova na Wamormoni kufikiria wenyewe kuwa Wakristo kwa sababu wao kukubali Biblia na kujaribu kumfuata Kristo kwa namna fulani . Lakini wao si kweli Mkristo kwa sababu wao kukataa imani ya msingi ambayo hufafanuliwa mipaka ya

Ukristo kwa miaka elfu mbili - imani ambayo yanaweza kupatikana katika makala ya imani katika *Imani Ya Mitume*. Hata baadhi ya makanisa ambayo haitambuliwi kama ibada kukataa mafundisho vile vile msingi, kama kufanya baadhi ya walimu mtu binafsi ndani ya makanisa ya Kikristo.

Lakini kama watu wengi kukataa mafundisho waliotajwa katika *Imani Ya Mitume*, jinsi gani tunaweza kusema kwamba imani ulimwenguni sifa kanisa leo? Naam, jibu ni mara mbili. Kwa jambo moja, idadi kubwa ya makanisa kudai kuwa Mkristo kuthibitisha mafundisho hayo. Wanafundishwa na kuamini na Waprotestanti kihafidhina wa aina zote, ikiwa ni pamoja na Baptists, Wamethodisti, Walutheri, Waanglikana, Wapresibiteri, na kadhalika. Wao pia wamethibitishwa na makanisa makubwa mashirika yasiyo ya Kiprotestanti, kama vile Kanisa Katoliki na makanisa ya Mashariki usahihi. Mbali na hayo, makanisa kukataa mafundisho hayo pengine na haipaswi kuitwa "ya Kikristo." Wakati wanaweza kuidhinisha Biblia na kudai kumfuata Kristo, wao si kweli kukubaliana na mafundisho ya maandiko au wa kanisa la kihistoria. Na kwa sababu hiyo, wao si dhati ya Kikristo.

Vizuri wakati unafikiri juu ya umuhimu wa mafundisho ambayo ni walionyesha katika Imani Ya Mitume kwa mfano, mambo haya ni muhimu kwa maisha ya kanisa na uelewa wetu wa asili ya injili na uelewa wetu wa wokovu wetu katika Kristo kabisa. Kwa mfano, kanuni za imani kutangaza kwetu asili Utatu wa Mungu Mungu ni Baba, Mungu ni Mwana, na Mungu ni Roho Mtakatifu. Hivyo, kama tunakwenda kuwa Mkristo, sisi hawezi kujifanya kana kwamba fundisho la Utatu ni baadhi nzuri kidogo ya ziada mipako juu ya imani yetu, kana kwamba anatoa ni kidogo ya ziada "Zing" wa aina fulani. Badala yake fundisho la Utatu ni tamko kuhusu ambaye Mungu wetu, kwa asili yake, kweli ni. [Dr Steve Blakemore]

Napenda kusema mafundisho katika Imani Ya Mitume ni muhimu na ya msingi ya Ukristo. Na kwa kweli, kama wewe Nanhe mbali kutoka kwao, wewe ni kuondoka kutoka imani ya kihistoria ya Kikristo. Hiyo ni uzoefu wa kanisa la kwanza, waligundua kulikuwa na kila aina ya njia mbalimbali ambazo Biblia inaweza kutafsiriwa na wao alisema, "hii ni njia sahihi." Ni kama njia ya reli: "Hii ni Groove sahihi ambayo kutafsiri Biblia." Nenda njia hii na wewe ni kuondoka kutoka imani muhimu ya Kikristo. Na hivyo leo Imani Ya Mitume, nadhani, amefafanua asili muhimu ya imani ya kweli ya Biblia. [Dr Peter Walker]

Kwa sababu imani kwa muhtasari katika *Imani Ya Mitume* ni hivyo msingi na wote, wao kutumia nguvu Kiunganishi miongoni mwa waumini. Hii ni hasa thamani leo kwa sababu kuna mgawanyiko sana katika kanisa ya kiWakati huu.

Kiunganishi

Labda una kukutana na Wakristo wa kweli ambao kupinga kujifunza theolojia kwa sababu wao wanaamini kwamba mafundisho mgawanyiko tu Wakristo dhidi ya kila mmoja. Kuenea upinzani hii theolojia rasmi na itikadi kama: "Yesu Anatuunganisha, lakini mafundisho mgawanyiko sisi." Na kuna kipimo cha ukweli katika nafasi hii. Wakristo katika nyakati kutengwa kutoka kwa kila mmoja, hukumu ya kila mmoja,

kuteswa kila mmoja na hata kimekuwa vita juu ya mambo mafundisho. Hata hivyo, Agano Jipya bado moyo kanisa kwa bidii kwa ajili umoja mafundisho. Kwa mfano, katika Waefeso 4:11-13 , tunasoma maneno haya:

Yesu alitoa wengine kuwa mitume, na wengine kuwa manabii, wengine kuwa wainjilisti , na wengine kuwa wachungaji na walimu ... hivyo kwamba mwili wa Kristo inaweza kuwa kujengwa mpaka sisi wote kufikia umoja katika imani na katika maarifa ya Mwana wa Mungu na kukomaa , kufika kwenye cheo yote ya ukamilifu wa Kristo. (Waefeso 4:11-13)

Katika fungu hili, Paulo inajulikana kanisa kama mwili wa Kristo. Na alionyesha kuwa kanisa hawezi kufikia ukomavu katika Kristo mpaka sisi ni umoja katika imani na katika maarifa . Kwa sababu hii, umoja mafundisho lazima lengo la kila Mkristo.

Bila shaka, mambo mengine mengi ya maisha yetu ya Kikristo wanapaswa kushawishi somo letu la mafundisho. Tunahitaji kufanya mambo kama upendo wa Mungu na majirani zetu , kutekeleza utakatifu, kutegemea nguvu ya Roho Mtakatifu , na kutafakari juu ya Mungu na neno lake. Wakati sisi tu kuzingatia mafundisho na kupuuza mambo mengine , sisi mara kwa mara kwenda vibaya kupotea. Kama mtume Paulo aliwaonya katika 1 Wakorintho 13:02 :

Kama mimi ... unaweza kudhani kuwa siri zote na maarifa yote ... lakini kama sina upendo, mimi si kitu. (1 Wakorintho 13:02)

Kama aya hii na wengine wengi zinaonyesha , kupata elimu ya kiteolojia ni muhimu , lakini si nzuri kubwa ya imani ya Kikristo.

Moja ya njia bora zaidi ili kuepuka madhara ya uharibifu wa utata kiteolojia ni kwa furaha katika umoja mafundisho sisi kuhusika na wafuasi wote wa Kristo duniani kote. Wakati sisi usawa wasiwasi wetu kwa maelezo ya theolojia na wasiwasi sahihi kwa ajili ya umoja , mafundisho unaweza kweli kuungana sisi badala ya kugawanya yetu.

Kanisa la Yesu Kristo leo ni wasiwasi kabisa kuhusu umoja . Tuna madhehebu mengi na pointi mbalimbali ya maoni juu ya Roho Mtakatifu, kwa wanawake, juu ya ubatizo. Hata hivyo, inaonekana kwamba leo katika karne ya ishirini na sisi ni wasiwasi zaidi kuhusu kupata pamoja juu ya msingi wa hatua , na kufikia ulimwengu , badala ya msingi wa ukweli. Ni ya kuvutia sana kwamba Bwana wetu Yesu na pia mtume Paulo, wakati wanafikiri ya umoja - I nina mawazo ya Injili ya Yohana sura ya 17 na Waefeso sura ya 4 - kwamba wao ni kufikiri kuhusu umoja kwamba tuna sababu ya yetu Mungu mmoja, Bwana mmoja, Roho mmoja, imani moja, ubatizo mmoja . Na hivyo ni ukweli, au mwili wa ukweli kwamba sisi kuamini, kwamba mahitaji ya kuwa msingi wa umoja wetu katika Kristo. [Dr Samuel Ling]

Duniani kote kuna mamia ya mamilioni ya wafuasi wa kweli wa Kristo, ambaye kusimama imara nia ya kati mafundisho ya Biblia walionyesha katika Imani Ya Mitume. Kwa kweli , katika wakati huu sana Wakristo isitoshe na mateso na hata kuuawa kwa ahadi hizi . Wao wanaweza kutokubaliana na sisi kuhusu idadi ya masuala mengine kiteolojia. Kwa kweli , wanaweza kitu sana kwa maoni na mitazamo ambayo wewe na

mimi kushikilia wapenzi. Lakini licha ya tofauti zetu, sisi kusimama pamoja katika kile imani anasema juu ya Mungu, kanisa, na wokovu. Kumbuka yale Yesu aliomba kwa ajili ya kanisa katika Yohana 17:23 :

Ili wawe wamekamilika katika umoja ili ulimwengu ujue ya kuwa umenituma na ukawapenda wao kama ulivyonipenda mimi. (Yohana 17:23)

Taarifa kwamba Yesu alisema kwamba umoja katika kanisa alikuwa uthibitisho kwamba alikuwa ametumwa na Baba yangu. Wakati sisi kusimama bega kwa bega na wafuasi wengine wa Kristo, akisisitiza nini sisi katika kawaida kiteolojia, sisi kushuhudia ulimwengu kwamba injili ni ya kweli, na hii inampa uinjilisti wetu.

Baada ya kuelezwa injili Akapatana juu ya ardhi ya kawaida ya Injili, nadhani njia moja kwamba tunaweza kujiingiza umoja na ukweli ni kusema kwamba sisi ni hivyo nia ya umoja kwamba tuna katika injili, kwamba sisi ni kwenda kujiingiza umoja na mtu mwingine, katika maisha na huduma, kwa namna ambayo sisi wala kuuliza mtu mwingine kuachia imani yetu ya kweli. Lakini sisi kwa kweli kusherehekea hata wale maeneo ambayo tunatofautiana kutoka kwa mtu mwingine. Sisi tofauti kutoka kwa mtu mwingine kwa heshima. Sisi tofauti kutoka kwa mtu mwingine akili. Sisi tofauti kutoka kwa mtu mwingine kwa upendo. Lakini sisi kuangalia mambo ya mtu mwingine katika kwamba tuna furaha ya pande zote katika, ukweli na kiwango convictional. Na sisi kusherehekea mambo hayo kwa kiasi fulani, ili umoja ni starehe na ili tuweze kuwa na halali, mwangalifu tofauti katika maeneo mengine ya hukumu wetu wa kiteolojia. [Dr J. Ligon Duncan III]

Imani Ya Mitume inaweza kusaidia Wakristo kila mahali tofauti kati ya imani muhimu na imani kwamba ni ya umuhimu sekondari. Kama sisi kuisitiza imani hii katika maisha yetu binafsi na katika maisha ya ushirika wa kanisa, tutapata kuwa theolojia siyo lazima kugawanya sisi kutoka kwa kila mmoja. Badala yake, sisi wenyewe kutafuta kuungana na watumishi wengine waaminifu wa Kristo, na hivyo kutimiza maono ya Yesu mwenyewe kwa kanisa lake.

V. HITIMISHO

Katika somo hili kuanzisha makala ya imani ya *Imani Ya Mitume*, sisi nimesema ya historia ya imani katika suala la maendeleo yake na kusudi. Tuna zinazotolewa maelezo ya jumla ya mafundisho yake katika suala la Mungu, kanisa, na wokovu. Na tumetaja maana muhimu wa makala yake ya imani katika suala la msingi, kwa wote, na Kiunganishi yao ya asili.

Imani Ya Mitume ni muhimu sana hati ya kihistoria ambayo ina muhtasari imani ya Kikristo kuu kwa mamia na mamia ya miaka. Hata leo, ni inaendelea kutoa umoja kianzio kwa ajili ya wanateolojia ya Kikristo katika kila dhehebu. Katika masomo ambayo kufuata katika mfululizo huu, sisi kuchunguza makala ya imani katika *Imani Ya Mitume* kwa undani zaidi, kuangalia jinsi ya kuwakilisha ukweli wa maandiko kwamba kuunganisha mafundisho ya Kikristo duniani kote.